

Vyjádření školitele k průběhu studia a dizertační práci

Andrea Jelínková

Hebrejský knihtisk na Moravě v letech 1753-1803

Práce je předkládána roku 2024 na Ústavu informačních studií a knihovnictví

(obor „Informační věda“)

Doktorandka Andrea Jelínková, jak už napovídá téma dizertace, svoje badatelské aktivity orientuje na židovskou knižní kulturu. Studium zahájila na podzim 2019, přičemž každoročně patřila ke zcela spolehlivým a odborně kompetentním studentům. Do vědecké komunity totiž vstoupila dávno před zahájením doktorského studia. Od roku 2019 její nejpřínosnější texty vycházejí anglicky v prestižním odborném impaktovaném časopisu *Judaica Bohemiae*. Za poznamenání stojí rovněž její podíl na vzniku *Paralelní existence; rukopisy a tisky v českých zemích raného novověku*. Jde o zásadní publikaci posledních let k dějinám knižní kultury, kterou roku 2020 vydalo nakladatelství Academia. Roku 2022 doktorandka absolvovala studijní pobyt na Hochschule für jüdische Studien v Heidelbergu. Stáž využila zejména pro doplnění bibliografie moravských hebrejských tisků. Druhý studijní pobyt uskutečnila roku 2023 díky stipendiu „Rolf und Ursula Schneider Stiftung“ v Herzog August Bibliothek ve Wolfenbüttelu. Doktorandka zde využila zejména přístup k moderní i starší oborové sekundární literatuře. Dizertační práce kol. Jelínkové zkoumá hebrejský knihtisk a židovskou knižní kulturu na Moravě v 18. století. Tato zdvojená perspektiva je vskutku nová, poněvadž starší generace badatelů formovaly svoje aktivity vesměs bibliograficky a bez širších souvislostí (Christian d'Elvert, Milena Flodrová, Zdeněk Šimeček aj.), zatímco od první dekády 21. století metodologie postoupila na vyšší úroveň, intenzivně se obohacujíc socio-kulturními a literárně teoretickými zřetely včetně čtenářského přijetí. Jádrem dizertační práce tak tvoří zevrubný analytický popis 108 zkoumaných tisků, který je doplněn kriticky pojatým katalogem knižního dekoru, přehledem užitého písma apod. Bibliografická část dizertační práce tvoří odrazový můstek pro interdisciplinární výzkum literárního pole (autoři, žánry), státního dohledu (cenzura), nakladatelsko-knihkupecké strategie a čtenářské recepce. Doktorandka shromáždila obrovské množství faktů, které nejsou pouze trpně popisovány, nýbrž šířeji interpretovány mimo jiné i na základě srovnání židovské a nežidovské (křesťanské) knižní kultury. Tím, že doktorandka výzkumné téma obohacuje hlediskem *obecné vs. jedinečné* a *univerzální vs. lokální*, svým pokračovatelům předestírá obecný model, v němž prokazuje, že kulturní kapitál soudobé knihy nelze autenticky poznávat jen studiem „vysoké“ knižní produkce, ale i vědeckým zájmem o tiskárny provinčního typu (zkoumaná dílna se přesouvala mezi Brnem a Mikulovem). Dizertační práci, která dle mých měřítek jednoznačně prospěla, doporučuji k obhajobě a k publikování.

Praha 9. května 2024

doc. dr. Petr Voit, CSc.
školitel